

Ceny ogłoszeń

za wiersz milime-
trowy przed i zloty
w tekście 50 gr. za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc. a swia-
teczna 25 proc. dro-
zej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Ad-
ministracji i Dru-
karni: Sosnowiec,
ul. Teatralna 1a
Redakcji
-84.

r.k.w. Katowice 304.247

ODDZIAŁY:

KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 598; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 277;
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADŹ, Plac 11 listopada 8; GRODZIEC, ulica Kościuski, tel. 16.

Wielkie zaniepokojenie w Anglii zbrojeniami niemieckimi

LONDYN, 29. 4. — Dziś wieczorem odbyło się nadzwyczajne posiedzenie gabinetu brytyjskiego, dla omówienia ostatnich informacji o zbrojeniach niemieckich.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że wiadomości o budowie 12 łodzi podwodnych przez Niemcy oraz o rozbudowie lotnictwa niemieckiego wywołały w Londynie wielkie zaniepokojenie. Zbrojenia na morzu i w powietrzu niepokoją Anglię znacznie bardziej niż wprowadzenie przez Niemcy obowiązkowej służby wojskowej, gdyż czuje się nimi bezpośrednio zagrożona.

Prasa angielska prowadzi od kilku dni namiętną kampanję na rzecz powiększenia zbrojeń angielskich i poświęca całe kolumny opisom zbrojeń powietrznych i morskich Niemiec, które przedstawia w jaskrawych barwach.

Wezoraj jeden z dzienników twierdził, że Niemcy są już dziś 2 i pół raza silniejsze w powietrzu od Wielkiej Brytanii, a za 2 lata będą rzekomo posiadać lotnictwo 4-krotnie przewyższające siłę lotniczą Anglii.

Inny dziennik zapowiedział budowę przez W. Brytanię 500 nowych samolotów.

Dziś, w związku z obradami gabinetu i bliskimi debatami w izbie gmin kampania prasowa jeszcze się wzmożła.

„Daily Herald” występuje z nową rewelacją, twierdząc, że Niemcy wybudowały na wyspie Sylt na morzu Północnym groźną podstawę aeroplanową.

„Morning Post” twierdzi, że 250-ciotonowe łodzie podwodne, których budowę podjęły Niemcy, posiadają zasięg krążenia, dochodzący dzisiaj do 6.000 mil. Dziennik podkreśla, że społeczeństwo angielskie, nawet ta jego część, która się nie interesuje tem, co się dzieje w Europie na lądzie, nigdy nie będzie obojętne wobec odradzającej się marynarki niemieckiej.

„Times” obala zaprzeczenie Niemiec, twierdząc z całym naciskiem swego autorytetu, że wiadomość o podjęciu budowy 12 łodzi podwodnych brytyjskie koła rządowe otrzymały oficjalnie od kierownictwa marynarki niemieckiej w ministerjum Reichswery.

Fortyfikacja wyspy Sylt

PARYŻ, 29. 4. PAT. „Le Petit Journal” donosi ze Sztokholmu o fortyfikowaniu przez Niemcy wyspy Sylt na Mrzu Północnym. Na wyspie Sylt wybudowano podziemne hangary dla samolotów i hydroplanów. Hangary te mają betonową konstrukcję i mo-

gą się oprzeć nawet najsilniejszym atakom lotniczym. Również port, do którego poprzednio mogły zawijać tylko małe statki, obecnie jest dostępny

dla okrętów o pojemności do 15.000 ton. Wyspa została również zaopatrzona w armaty, które jednak trzymane są w ukryciu.

Kłopotliwe pytania w izbie gmin pod adresem sir Simona

LONDYN, 29. 4. PAT. W dalszym ciągu dzisiejszego posiedzenia Izby Gmin w odpowiedzi na zapytanie jednego z deputowanych, czy rząd W. Brytanii był powiadomiony, iż rząd Rzeszy Niemieckiej rozpoczyna budowę szeregu łodzi podwodnych i postanowił otworzyć ponownie szkołę obsługi łodzi podwodnych rząd niemiecki podał do wiadomości, że rząd niemiecki podał do wiadomości, że udzielił zamówienia na budowę 12-tych łodzi podwodnych o pojemności 250 ton. Sprawa ta jest obecnie rozpatrywana przez miarodajne czynniki angielskie.

Co się tyczy szkoły łodzi podwodnych w Kilonii, to nie uzyskał w tej sprawie żadnej urzędowej informacji. Następnie na zapytanie Chamberlaina, sir Simon odpowiedział, że o ile sobie przypomina zawiadomienie Niemiec o rozpoczęciu budowy łodzi podwodnych nadeszło w dniu

25 bm. Na dalsze pytanie, czy rząd W. Brytanii poczynił w tej sprawie jakieś zarządzenia i przedstawił lidze narodów to ponowne pogwałcenie traktatu wersalskiego, oraz czy przewiduje się jeszcze angielsko - niemieckie rozmowy w sprawach morskich, sir Simon zaznaczył, że tak jak to już stwierdził uprzednio i jak uzasadnia to powaga całego zagadnienia, że nie sądzi, aby było właściwym domagać się od niego odpowiedzi już w dniu sprawy ta jest obecnie rozpatrywana i dzisiejszym.

Przedstawiciel Labour Party, Thorne zapytał, czy Simon nie sądzi obecnie, że w czasie rozmowy z Hitlerem kanclerz Rzeszy nie powiedział mu całej prawdy. Pytanie to, jak również dwa następne dotyczące konieczności porozumienia się z mocarstwami reprezentowanymi w Strese, pozostało bez odpowiedzi.

WSPANIAŁE UROCZYSTOŚCI W LOURDES.

Na uroczystości do Lourdes przybyło około 200 tys. pielgrzymów. Na zdjęciu — wspaniała procesja, w której wziął udział reprezentant Ojca św. kardynał Pacelli.

Matuszka wydany będzie w ręce kata

WIEDEN, 29. 4. PAT. Na mocy zapowiedzianego ulaskawienia administracyjnego wypuszczony ma być z więzienia karnego w Stein słynny sprawca katastrof kolejowych Sylwester Matuszka, skazany w Austrii na kilkuletnie więzienie, za zamach na pociąg pod Anspach. Matuszka po wyjściu z więzienia ma być wydany

Węgrom, gdzie za wykolejenie pociągu pod Bia Torbą, które pociągnęło za sobą wiele wypadków śmiertelnych skazany został na śmierć. Jak donosi prasa, Matuszka znajduje się w panicznym strachu przed śmiercią od chwili, gdy powiedziano mu o ulaskawieniu.

Katastrofa samolotu

TORUŃ, 29. 4. Wezoraj pod Brodnicą odbywały się ćwiczenia lotnicze. Samolot 4 p. lotniczego, na którym znajdowało się dwu oficerów, usiłował lądować na stadionie sportowym. Pilot nie zauważył nasypu, znajdującego się na stadionie i całym pędem wpadł na niego. Skutki uderzenia były fatalne. Cały samolot został doszczętnie zderżony. Lotnicy cudem wyszli bez szwanku z katastrofy. Po zabezpieczeniu szczątków samolotu pieszo udali się do Torunia.

Masowe aresztowania wśród bogaczy sowieckich

MOSKWA, 29. 4. W przeddzień świąt prawosławnych wielkanocnych w Moskwie dokonano masowych aresztowań wśród mieszkańców, którzy uprawiają dozwolony przez rząd wolny handel.

Przyczyną aresztowań było to, że władze sowieckie ustaliły, iż obywatele, którzy uprawiają handel w stolicy tworzą olbrzymią rzeszę bogaczy, eksploatujących pracę chałupników. Jeden z nowych sowieckich kupców prywatnych, który dpoiero od pół roku założył nawnpółlegalną fabrykę gwoździ miał około 20.000 rubli zysku miesięcznie. Obroty innego „spekulanta”, który rozpoczął masowe szycie ubrań męskich sięgały stu tysięcy rubli miesięcznie.

Rynek prywatny w ten sposób stał się w Moskwie jedyną instytucją gdzie pomimo dekretów rządu sowieckiego według własnych sposobów oceniano pracę i towar.

Aresztowania, które spowodowały zatrzymanie przeszło półtora tysiąca osób, spowodowały zamknięcie kilku dobrze prosperujących zakładów i handłów prywatnych.

Walka władz sowieckich z własnym dekretem posiada znaczenie zasadnicze. Jak się ujawniło, prywatne zakłady i sklepy lepiej płaciły za robociznę, niż trusty i spółdzielnie sowieckie, wobec czego z przedsiębiorstw państwowych zaczęła się masowa ucieczka robotników wykwalifikowanych.

Czy będzie komisarz ligi narodów w Kłajpedzie

LONDYN, 29. 4. PAT. W odpowiedzi na zapytanie jednego z deputowanych, czy ze względu na niezadowolające stanowisko władz litewskich wobec mniejszości niemieckiej, ministerjum spraw zagranicznych zamierza proponować w imieniu rządu W. Brytanii mianowanie wysokiego komisarza, któryby reprezentował na miejscu mocarstwa, będące sygnatariuszami statutu kłajpedzkiego oraz ligi narodów, sir Simon oświadczył dziś w izbie gmin, że sprawa nominacji wysokiego komisarza jest zależna od ligi narodów.

Minister wyraził nadzieję, że w Kłajpedzie powołany będzie do życia dyrektorjat cieszący się zaufaniem sejmu. Powracając następnie do sprawy ewentualnego mianowania wysokiego komisarza, sir Simon podkreślił, iż należy czekać na odpowiedź rządu litewskiego na ostatnią notę angielsko - francusko - włoską.

Zgon posła Ciszaka

POZNAN, 29. 4. PAT. Dziś nad ranem zmarł nagle na atak serca poseł na sejm R. P. śp. Antoni Ciszak. Śp. Ciszak liczył 54 lata. Pracował on na terenie związków zawodowych.

UMYSŁOWO CHORA CÓRKE TRZY. MALI W KLATCE W CHLEWIE.

KATOWICE, 29.4. We wsi Lubonia w pow. rybnickim policja odkryła w chlewie Antoniego i Emilji Utratów ich córkę, umysłowo chorą, którą nieudzielający rodzice trzymali w zamkniętej klatce. Nie szczęśliwa dziewczyna ubrana była w brudną i pełną robactwa odzież, na ciele zaś jej widniały liczne sińce od bicia. Chora przebywała w klatce, umieszczonej w żłobie od listopada ub. roku. Na nieludzkich rodziców sporządzono doniesienie karne.

PROJEKTY STERYLIZACYJNE.

WARSZAWA, 29.4. Na rozpoczynających się w najbliższych dniach obradach państwowej Rady zdrowia znajduje się projekt przepisów sterylizacyjnych, opracowanych przez Polskie Tow. Eugeniczne. Projekt ten przewiduje możność sterylizacji osób, obarczonych nieuleczalnymi chorobami, bądź też chorych umysłowo, na mocy decyzji sądowej.

Wniosek o sterylizację będzie miał również prawo zgłaszać sam zainteresowany.

PIERWSZY MAJ W BERLINIE.

BERLIN, 29.4. Przygotowania do uroczystości w dniu 1 maja w Berlinie są już na ukończeniu.

Na lotnisku w Tempelhoff, gdzie odbędzie się uroczystość, zgromadzi się w tym dniu przeszło 2 miliony ludzi.

100.000 członków szturmówek S. A. od komenderowanych zostało do utrzymania porządku. Setki głośników i mikrofonów zmontowano już na lotnisku. Gigantyczną tą uroczystością kierować będzie osobiście dr. Goebbels.

ANGLIA ZNCSI KARĘ WIEZIENIA ZA DŁUGI.

LONDYN, 29.4. Angielskie min. sprawiedliwości zamierza wnieść projekt ustawy w sprawie zniesienia stosowanej w Anglii jeszcze z czasów średniowiecza kary więzienia za długi.

W Anglii skazuje się rocznie za długi 24.000 obywateli angielskich.

Władze sprawiedliwości wychodzą z założenia, że z jednej strony należy oszczędzić państwu wydatków związanych z koniecznością utrzymywania tak znacznej ilości skazanych, z drugiej zaś nie ułatwiać dłużnikom zwalniania się ze swych zobowiązań przez odsiadanie kary więzienia.

ADMIRAŁ ANGIELSKI REORGANIZUJE FLOTĘ CHIŃSKĄ.

LONDYN, 29.4. „Evening Standard” donosi, że reorganizację floty chińskiej i obronę wybrzeży chińskich powierzono po prostu b. admirałowi angielskiemu, którego jednak nazwiska dziennik nie wymienia.

AMERYKANIE KU CZCI MARJI SKŁODOWSKIEJ.

WASZYNGTON, 29.4. Na zebraniu profesorów chemii i fizyki 26 uniwersytetów amerykańskich postanowiono przystąpić do wspólnej akcji, mającej na celu uczczenie pamięci Marji Skłodowskiej-Curie. Dzień urodzin wielkiej polskiej uczzonej będzie w każdym z uniwersytetów amerykańskich obchodzony w sposób uroczysty, przyczem odbędzie się sadzenie drzewek jej imienia.

Ojciec i syn odnaleźli się po 18 latach

Prasa francuska podaje wiadomość o niezwykle zdarzeniu odnalezienia się po 18 latach rozłąki ojca i syna, którzy sądzą wzajemnie o sobie, że dawno nie żyją. Przedziwny przypadek spowodował, że dowiedzieli się o swoim istnieniu w chwili w której tego najbardziej potrzebowali.

Pośrednikiem w tem niemal cudownem zrzuceniu opatrności okazał się pewien lekarz marynarki francuskiej, który podczas służby poznał 20-letniego marynarza nazwiskiem Waxmuth. Lekarz zwrócił uwagę na to bądź co bądź niezwykle dla francuza nazwisko i zapytał się marynarza, czy przypadek kowo nie jest krewnym Rosjanina Waxmutha, którego poznał podczas swych podróży w Szanghaju. Lecz młodzieniec odpowiedział, że jest na świecie sierotą. Pochodzi wprawdzie z Rosji, lecz — o ile mu wiadomo — nie posiada żyjących krewnych. Matka jego umarła podczas ucieczki przed bolszewikami, ojciec padł jako białogwardzista armii Kozacka.

Lekarz zainteresował się jednak tą sprawą i nakłonił młodego marynarza aby napisał do Szanghaju do owego Waxmutha, czy przypadkiem nie jest jego krewnym. Marynarz zgodził się i napisał po francusku list, który przetłumaczył mu na język rosyjski znajomy dziennikarz.

I oto spotkała młodego chłopca radostna niespodzianka. Przebywający w Szanghaju kupiec Waxmuth, człowiek bardzo bogaty, okazał się jego ojcem. Przed wojną ożenił się z francuzką, którą zabrał ze sobą do Rosji, lecz w r. 1917 rewolucja rozdzieliła małżeństwo. Matka z 2-letnim chłopczykiem zamierzała uciec zagranicę, lecz umarła, dziecko przedostało się przy pomocy dobrych ludzi do ojczystego kraju matki, tj. do Francji, podczas gdy ojciec walczył w armii Kozacka. Na jego pytanie o los żony i syna, dostał odpowiedź z Petersburga, że oboje zmarli. Także opiekunowie chłopca wypytawali się w Rosji o jego ojca i otrzymali informację, że padł podczas walki.

Tymczasem Waxmuth dostał się z oddziałami Kozackimi na Syberję, a następnie po załamaniu się armii wycofował do Chin, gdzie otrzymał bardzo korzystną posadę i dorobił się wielkiego majątku. Ożenił się poraz drugi, lecz żona umarła mu i biedny wygnaniec pozostał na świecie zupełnie sam, zgubiony niemożnością powrotu do ojczyzny. Stał się ponury i narzekał, że życie jego nie posiada żadnej wartości. Właśnie w takiej chwili zwątpienia otrzymał list, który był niezaprzeczoną dowodem, że jego jedyny ukochany syn żyje i wyrósł na zdrowego, zdolnego chłopca.

Także marynarz czuł się niezmiernie

nie szczęśliwy, gdy przekonał się, że ma jeszcze ojca, który o nim nie zapomniał. Wkrótce już miał opuścić okręt i nie wiedział, jaki los go czeka. Był samotny, przytem biedny. Nie-

spodziewanem zrzuceniem losu odzyskał kochającego ojca, którego majątek pozwoli mu urzeczywistnić jego pragnienia w związku z dalszą przyszłością.

Wykonanie wyroku po 15 latach Niezwyczajny wypadek w sądownictwie

Aleksander Mućko z pod Ossowca żył w niezgodzie z sąsiadem, Franciszkiem Pleszczyńskim, któremu pozprzysiągł zemstę. Skorzystał też z pierwszej okazji, by podmówić dwóch swoich znajomych, ludzi niepewnej kondyty, do zorganizowania napadu rabunkowego na zniechęconego sąsiada. Napad udał się, ale policja wykryła sprawców i postawiła ich przed sądem doraźnym. Jeden z uczestników napadu został skazany na śmierć i niezwłocznie stracony, dwóch pozostałych, wśród nich Mućkę, skazano na bezterminowe ciężkie więzienie.

Działo się to w r. 1920 podczas inwazji bolszewickiej. Niebawem Ossowiec wpadł w ręce bolszewików, którzy zajmując miasto, uwolnili z aresztu wszystkich więźniów. Mućko odzyskał więc wolność i skorzystał z tego, by zbiec na kresy i tam osiedlić się w Nowych Iwaniczach, pow. włodzimierskiego, pod zmienionym nazwiskiem, jako Aleksander Skrzypiec.

Wkrótce sprowadził tu swoją żonę z kilkorgiem drobnych dzieci i rozpoczął nowe życie. Ponieważ był zdolnym majstrem murarskim, powodziło mu się zupełnie dobrze, a ponieważ

przytem żył uczciwie i spokojnie, cieszył się najlepszą opinią. Po kilkunastu latach syn Mućki dorósł, odbył służbę wojskową, podczas której dosłużył się stopnia sierżanta.

W pamięci starego Mućki zatarały się już wspomnienia epizodu z r. 1920, kiedy zjawiła się w jego domu policja z nakazem aresztowania. Jak się okazało, w czasie przeglądania w jednym z sądów spisu osób poszukiwanych przez władze bezpieczeństwa, wymieniono głośno nazwisko Mućki. Usłyszał je ktoś z pośród przypadkowo zebranej w sądzie publiczności i wskazał obecne

miejsce zamieszkania zbiega.

Mućkę aresztowano i odesłano do więzienia w Drohobyczu, celem odciążenia kary bezterminowego więzienia. Zrozpaczona żona Mućki zwróciła się do prezydenta Rzeczypospolitej z prośbą o ulaskawienie męża, motywując tem, że 15-letni pobyt na wolności pod groźbą wykonania stałe groźące kary, zrobił z niego uczciwego człowieka i wzorowego ojca rodziny, a więc cel poprawy przestępcy, który ma na widoku przede wszystkim wymiar sprawiedliwości, został już w pełni osiągnięty.

Jak spędza dzień Marlena Dietrich

JUŻ O 6.30 ROZPOCZYNA SIĘ PRACA W WYTWÓRNI. — O 10.00 — KAPIEL. POTEM WIZYTA U UBOSTWIANEJ CÓRECKI, O GODZ. 12 — NAJCIĘŻSZY PUNKT PROGRAMU: OBIAD, PODCZAS KTÓREGO NIE WOLNO JEŚĆ. — SŁYNNY „VAMP” — NIEWOLNICA REKLAMY I „PRODUCENTÓW”

Współpracownik „Paris Midi”, który przez parę dni mieszkał w tym samym hotelu, co Marlena Dietrich, uzyskał ze sławną gwiazdą filmową ciekawy wywiad.

Marlena opowiadała, że zanim wstąpiła do filmu, była guwernantką, udzielając dzieciom niemieckim lekcji języka francuskiego. Równocześnie oddawała się z zamiłowaniem grze skrzypcowej i gdyby nie przypadek, życie jej ułożyłoby się zupełnie inaczej.

Mianowicie w przeddzień jej występu w konserwatorium, który miał zdecydować o dalszej jej karierze muzycznej, Marlena zwichnęła sobie palec u lewej ręki i nie mogła wobec tego wziąć udziału w konkursie.

— Moja chora lewa ręka nie wiedziała — opowiada „vamp” — że prawa podpisała kontrakt z jednym z teatrów berlińskich.

Potem nastąpiła znajomość ze Sternbergiem — i moja karjera filmowa się rozpoczęła. Powodzenie „Błękitnego motyla” ostatecznie wzmocniło moje stanowisko w filmie.

— Gdybym miała jednak rozpocząć swe życie od początku — kontynuowała artystka — zdaje mi się, że poświęciłabym się wyłącznie muzyce. Schumann i Beethoven do tej pory są moimi najlepszymi przyjaciółmi na tym świecie.

Przy okazji Marlena Dietrich opowiedziała dziennikarzowi, jak spędza swój dzień roboczy.

W okresie nakęcania filmu, wstaje o 6-ej godzinie i już o 6.30 jest w wytwórni. W okresie „bezrobocia” — nie wstaje przed dziesiątą.

— Jestem patentowanym leniem — tłumaczy z rozbawiającym uśmiechem. O 10-ej Marlena wchodzi do basenu, położonego na terenie jej luksusowej willi w Hollywood, a potem zażywa słonecznych kąpiel. Skolei następuje wizyta u córki, którą u-

bóstwia ponad wszystko. Matka i córka poświęcają się muzyce do południa. — A o dwunastej następuje najstraszniejsza moment dnia — oświadcza Marlena.

— Dlaczego? — zapytuje zdumiony dziennikarz.

— Bo jestem wówczas wściekła głodna. Ale nie wolno mi nic jeść. — Trochę salaty, odrobinę śmietany i owoce — oto wszystko, o ile nie liczyć małego kawałka słonego biszkoptu o rozmiarach 4 centymetrów. Rozumie pan, że to nie jest zbyt wiele dla człowieka, obdarzonego normalnym apetytem. Ale jestem niewolnicą reklamy i moich „producentów”. Co wieczór muszę sprawdzać mą wagę, która nie może przekraczać 56 kg.

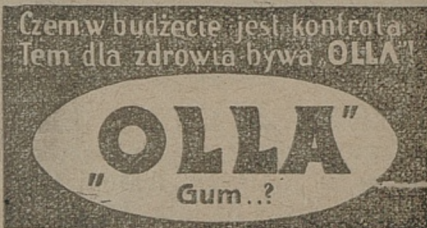
Jedzenie zajmuje u Marleny 8 minut czasu. Potem następuje wizyta u psów, których artystka posiada 60 — najrozmaitszych maści i zabarwienia.

Od godz. 1-ej do 4-ej artystka czyta, potem wypija szklankę herbaty, obficie zaprawioną sokiem cytrynowym.

— Pale, jak komin — wyjaśnia Marlena — najmniej trzydziści papierosów dziennie i... jedno cygaro!

O 9-ej kończy się dzień pracy Marleny Dietrich, która uklada się o tej godzinie do snu. W przyjęciach — gale i festynach bierze ona udział nie częściej, niż jest to konieczne potrzebne.

Rozmowy telefoniczne z Europą, odbywane przez artystkę podczas dość częstych wypadków do Nowego Jorku — kosztują ją — licząc na francuską walutę — każdorazowo 17.000 franków.

URLOPY ROBOTNICZE

**muszą być przede wszystkim
odpoczynkiem zdrowotnym**

Nieszczęśliwe wypadki przy pracy, choroby „zawodowe”, choroby „społeczne”, jak gruźlica i inne dziesiątkują rzesze pracowników.

Istnieje cały szereg materjał. przy czyn , związanych z pracą, które powodują nadmierną liczbę nieszczęśliwych wypadków i chorób: wadliwa organizacja pracy, niewłaściwe zabezpieczenie maszyn, złe warunki higieniczne — brud, kurz, pył, trujące czynniki chemiczne. Działanie i wpływ ujemny tych wszystkich czynników mógłby być w dużej mierze zmniejszony przy dobrej woli ze strony przemysłu, niestety, tej dobrej woli i zrozumienia nie spotykamy wiele wśród przemysłowców w Polsce. Ale nawet dobre zabezpieczenie maszyn i poprawa warunków higienicznych pracy nie usuną wszystkich przyczyn nieszczęśliwych wypadków i chorób.

Dzisiejsze warunki gospodarcze, atmosfera troski i niepokoju, wytężonych wysiłków w pracy przyczyniają się do ogólnego wyczerpania nerwowe go organizmu i chorób na tem tle. Wy- czerpanie nerwowe, niemożność dostatecznego skupienia uwagi są z pewnością powodem wielu nieszczęśliwych wypadków przy pracy.

Na system nerwowy robotników wpływa również charakter samej pracy. Monotonja pracy przy daleko posuniętym jej podziale, zwłaszcza obsługa płynnej taśmy, zmuszająca robotnika do wykonania w ciągu dnia, tygodnia, miesięcy, stałe jednej i tej samej drobnej czynności — podważają jeszcze bardziej równowagę nerwową robotnika. Z drugiej strony zaś wyczerpuje go fizycznie i nerwowo system akordowy, wysokie normy wydajności pracy, wywołujący nadmierny wysiłek i napięcie nerwowe i zmieniające w rezultacie zdrowych robotników w neurasteników. Neurastenja, histerja opanowuje zwłaszcza kobiety, słabsze i mniej odporne.

A trzeba ciągle pamiętać, że zbyt- nia nieraz gorliwość pracowników, doprowadzająca często do odsuwania zabezpieczeń przy maszynach, jako przeszkód w podwyższaniu tempa pracy, rozwija się na tle wiecznego strachu o utratę pracy, strachu, że nie otrzyma się pracy innej, że grozi bezrobocie, głód i nędza.

To też robotnik dziś dobrowolnie zmusza się do wysiłku ponad normalną możliwość organizmu, swoich sił fizycznych i nerwowych. Na stan jego wpływają zresztą nie tylko warunki pracy w przedsiębiorstwie: ciasnota mieszkań robotniczych, złe warunki higieniczne mieszkania: suteryny duszne lub zimne poddają nie pozwalają mu odpoczywać normalnie po pracy. W jeszcze gorszej sytuacji jest kobieta — robotnica, na której barkach spoczywa cały ciężar prowadzenia gospodarstwa domowego, wychowania dzieci, mimo, że pracuje ona w fabryce nie mniej ciężko, niż mężczyzna. Ona troszczyć się musi o to, żeby związać jakoś koniec z końcem, żeby skłócić budżet miesięczny, oparty na niskich bardzo zarobkach, obciążonych dodatkowo koniecznością utrzymania bezrobotnych członków rodziny.

Ten cały kompleks warunków gospodarczych i społecznych wpływa w silnym stopniu na ogólny spadek zdrowia klasy robotniczej, podkopuje odporność organizmu robotnika, czyni go bardziej podatnym na ujemne wpływy pracy, łatwiej podlegającym nieszczęśliwym wypadkom przy pracy. A żeby zahartować robotnika, uodpornić go przeciwko złym warunkom pracy, trzeba w pierwszym rzędzie starać się podnieść jego ogólny stan

zdrowia.

Jedną z kardynalnych podstaw zachowania zdrowia stanowi racjonalnie zorganizowany odpoczynek. Niepodobna jest pracować bez przerwy, zawiodą wkrótce siły fizyczne, wyczerpią się jeszcze prędzej siły nerwowe. W zrozumieniu tej prawdy ustawodawstwo ochronne wprowadziło przymusowe urlopy robotnicze. Każdy robotnik po roku pracy ma prawo do 8-miu dni urlopu, po 3-ech latach do dni 15-tu, młodzież do lat 18- tu już po roku nabywa prawo do dwutygodniowych urlopów. Jest to jednak prawo czysto teoretyczne, jeśli robotnik nie ma pieniędzy na dobre wykorzystanie urlopu, jeśli nie może naprawde w tym czasie odpocząć.

A odpoczynek w dzisiejszym pojęciu nie polega na nie robieniu, odpoczynek musi stanowić przede wszystkim odprężenie dla nerwów, a więc zmianę wrażeń, oderwanie się od środowiska codziennych trosk i kłopotów. Idealną formą odpoczynku są obozy

letnie, organizowane w ładnym otoczeniu, wypełnione odpowiednio ruchem, ćwiczeniami fizycznymi. Taką idealną możliwością wypoczynku daje robotnikom państwo w formie obozów wychowania fizycznego, organizowanych w tym roku nad morzem.

W trosce o zdrowie robotnic, mimo wielkich oszczędności, jakie niestety trzeba zastosować w każdej dziedzinie życia państwowego, państwowy urząd wychowania fizycznego i przy sposobieniu wojskowego rozszerza w tym roku ramy obozów, organizując je dla 1000 robotnic, a nie dla 500, jak w roku ubiegłym. Korzystać z obozu jest dość łatwo, dwutygodniowy pobyt bowiem kosztuje tylko 5 zł., a koszt przejazdu pokrywa państwowy urząd.

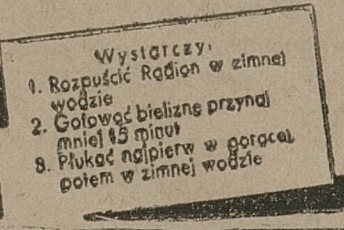
Dwa tygodnie odpoczynku w idealnych warunkach nad morzem, z pewnością poważnie wpłyną na podniesienie zdrowia uczestniczek obozu. Jest to niesłychanie cenna inicjatywa państwowa.

J. M.

RADION

**pierze bieliznę szybko
i bez trudu!**

WYSTAWA ŚWIATOWA w BRUKSELI.

Na zdjęciu feeryczny widok pawilonów wystawowych w nocy.

3⁰/₀-wa Premjowa Pożyczka Inwestycyjna

Korzystna lokata oszczędności

Dostępna dla wszystkich możliwość wygrania pół miliona i wiele innych premij od 300 do 125.000.— zł.

Pierwsze losowanie premij 1-go września 1935 r.

Obligacje, na które padną premje, nie tracą prawa do udziału w dalszych losowaniach.

Wykup obligacji wylosowanych do umorzenia:

po 120.—, 125.— i 130.— zł. za jedną obligację 100.— złotową.

3⁰/₀-wa Premjowa Pożyczka Inwestycyjna jest papierem na okaziciela, który może być w każdej chwili zrealizowany, a tem samem stanowi całkowicie płynną rezerwę.

Pożyczka wypuszczona jest w złotych w złocie i daje nabywcy pewność, że nie straci on wyłożonych pieniędzy i oszczędności jego nie ulegną dewaluacji.

Termin subskrypcji upływa w dniu 10 maja 1935 r.

„Przejazd śmierci“ w Kazimierzu

Tragiczna śmierć uczenicy pod kołami pociągu

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA WYPADKI PONOSZĄ WŁADZE KOLEJOWE.

Mieszkańcy Kazimierza i okolicy poruszeni zostali wczoraj rano wiadomością o tragicznym wypadku na przejeździe kolejowym obok szkoły w Kazimierzu.

Przejazd ten pozostający od czasu wybudowania bez żadnej opieki zdołał sobie nazwać

przejazdu śmierci, naskutek częstych katastrof i tragicznych wypadków, zdarzających się w tem miejscu.

W dniu wczorajszym około godziny 7.45 rano szła do szkoły przez niebezpieczny przejazd

13-letnia Wanda Badochówna, zamieszkała w Kazimierzu.

Gdy dziewczynka znalazła się na przejeździe, nadjechał pociąg osobowy, idący ze Strzemieszyc do Kazimierza, który

wpadł na nieszczęśliwą.

Maszynista nie zauważył tragicznego wypadku i pociąg włókł nieszczęśliwą ofiarę na przestrzeni

kilkudziesięciu metrów.

Po zatrzymaniu pociągu z pod kół wydobyto zmasakrowaną dziewczynkę, której koła złamały

lewą rękę i zdruzgotały głowę.

W kilkanaście minut potem Badochówna w strasznych męczarniach zakończyła życie.

Przejazd na którym wydarzył się ten straszny wypadek znajduje się w odległości około 150 metrów od szkoły powszechnej, do której uczęszczała Badochówna.

Kilkadziesiąt dzieci ze zgrozą patrzyło, jak koła pociągu

masakrowały nieszczęśliwą ofiarę.

Całą winę za ten tragiczny wypadek ponoszą władze kolejowe, które nie zabezpieczyły przejazdu mimo

kilkakrotnych wypadków.

Przed kilku miesiącami na tym samym przejeździe, miała miejsce katastrofa, naskutek najechania przez pociąg na samochód osobowy.

Jadący w taksówce, powiatowy lekarz dr. Riedel i mgr. Mandyczewski cudem tylko uniknęli śmierci.

W niedługim czasie potem na przejeździe tym rozbity został wóz, a wóznica w porę zdążył uciec.

Przed kilku laty w tem miejscu poniosła tragiczną śmierć dwóch księży. Pomniejszych wypadków wydarzyło się tu kilkanaście.

Dodać należy, że przez przejazd ten codziennie przechodzi do szkoły

700 dzieci!

Karygodne niedbalstwo władz kolejowych zasługuje tembardziej na potępienie.

Mieszkańcy Kazimierza w trosce o bezpieczeństwo swych dzieci niejednokrotnie już

zwracali się do dyrekcji kolei w Warszawie, prosząc o zabezpieczenie tego przejazdu.

Niestety, władze kolejowe nie zwróciły na to uwagi i prośby mieszkańców Kazimierza

pozostały bez echa.

Straszną śmierć Badochówny pod kołami pociągu wywołała duże poruszenie i oburzenie na postępowanie władz kolejowych.

Jak się dowiadujemy mieszkańcy Kazimierza projektują wprowadzenie dyżurów rodziców w czasie, gdy dzieci idą i powracają ze szkoły przez tragiczny przejazd.

Wśród rozgoryczonych rodziców dzieci uczęszczających do szkoły w Kazimierzu, istnieje obecnie również tendencja nieposyłania dzieci na nau-

kę, do czasu

zabezpieczeniu przejazdu przez władze kolejowe.

Postępowanie rodziców jest słuszne, trudno bowiem wymagać, aby z racji niedbalstwa władz kolejowych, ludzie ci żyli w ciągłym strachu o swoje dzieci.

Odpowiednie władze muszą na stan ten zwrócić uwagę i skłonić kolej do wybudowania odpowiedniego przejazdu.

Nie można bowiem dopuścić, aby władze kolejowe nad wszystkimi wypadkami na przejeździe w Kazimierzu przechodziły z lekkim sercem do porządku dziennego.

Subskrybujemy pożyczkę inwestycyjną!

Odezwa ligi drogowej

Rozwój motoryzacji uzależniony jest w dużym stopniu od stanu dróg w kraju. Dobre drogi natomiast czerpią dochody z ruchu samochodowego.

Pożyczka inwestycyjna przez znaczną poprawę stanu dróg rozwinie motoryzację i stworzy nowe źródła dochodu dla dalszej rozbudowy polskiej sieci drogowej.

KOMITET PROPAGANDY POŻYCZKI INWESTYCYJNEJ w GRODZCU.

Onegdaj odbyło się w lokalu gminnym, pod przewodnictwem wójta Br. Imiolezyka zebranie organizacyjne, na którym powołano komitet pożyczki inwestycyjnej w składzie pp.: Tadeusz Dobrowolski, Bronisław Imiolezyk, ks. Stanisław Bilski, Piotr Lipczyk, Aleksander Czarnecki, Leon Hertz, W. Wolski, Tadeusz Przewłoc-

ki, Michał Augustyn, Szczepan Lis, Stanisław Porębski, Machajski, Piotr Stelmach, Stelmachowa, Stanisław Morak, Julian Kowalezyk, Jan Pogorzelski, Józef Zwolański i Franciszek Czerwiński.

Komitet ligi drogowej propagandy pożyczki inwestycyjnej.

W najbliższych dniach odbędzie się konstytucyjne posiedzenie komitetu, na którym wójt Imiolezyk omówi szczegółowy plan propagandy pożyczki inwestycyjnej na terenie Grodźca.

W najbliższych dniach odbędzie się konstytucyjne posiedzenie komitetu, na którym wójt Imiolezyk omówi szczegółowy plan propagandy pożyczki inwestycyjnej na terenie Grodźca.

Smiały napad bandytów na zagrodę wiejską w pow. olkuskim

W nocy na 28 bm. gospodarz Błażej Żaba wraz ze swą rodziną w Jangrocie pow. olkuskiego, został nagle przebudzony wyważaniem drzwi do mieszkania i wtargnięciem 5-ciu sprawców z czarnymi szmatami na twarzy.

Bandyci oświetlając izbę lampkami elektrycznymi, żądali od przestraszonego Żaby pieniędzy, rzekomo wykopanych w jego polu. Dwóch napastników poczęło okładać Żabę gumami (jak stwierdzono w środku jednej był olów) i usiłowało go zaprowadzić do sieni.

Na widok katowanego ojca, synowie Żaby 17-letni Jan i 13-letni Stanisław stanęli w jego obronie, rzucając się na bandytów z łaskami. Jeden z napastników wystrzelił do starszego z rewolweru; kula trafiła chłopca w rękę, raniąc jednocześnie młodszego w ramię.

Jęki rannych chłopców zmitygowały sprawców, którzy nie zabrawszy, zbiegli.

Zaalarmowana policja w Jangrocie zarządziła natychmiast pościg. Na

miejsce wypadku wyjechał również niezwłocznie komisarz Unger z Olkusza, pod kierunkiem którego przeprowadzone energiczne dośledzenie, uwieńczone zostało w 3 godziny po napadzie pomyślnym rezultatem.

Sprawców tego śmiałego napadu ujęto. Są to: Bolesław Zdrach, Władysław Maroszka, Józef Petlica i Jan Kuś — znani złodzieje i awanturnicy z Jangrota.

Zdrach jest pod zarzutem usiłowania zabójstwa, Maroszka jest bratem osławionego w swoim czasie bandyty.

Już dawno chodziły pogłoski, że bandyta Maroszka, zabity na jakiejś wyprawie, miał zakopać w polu Żaby większą sumę pieniędzy i że Żaba pieniądze te wykopał i przechowywał w domu.

Napad na Żabę urządzono w tym celu, aby pieniądze te odebrać.

Bandytów oddano do dyspozycji władz sądowych, rannych zaś chłopców przewieziono do szpitala w Olkuszu.

Cieś a va sprawa b. pracownika fabryki „Fitzner i Gamper“ w Dąbrowie

40 tys. zł. odszkodowania za godziny nadliczbowe

W fabryce „Fitzner, Gamper“ w Dąbrowie pracował od lat 30-tu majster remontowy Borkiewicz.

Po zwolnieniu z posady Borkiewicz wystąpił przeciwko b. pracodawcy na drogę sądową o odszkodowanie za przepracowane godziny nadliczbowe. Sąd okręgowy w Sosnowcu, wychodząc z założenia, że majster jest pracownikiem umysłowym, przyznał mu odszkodowanie w wysokości 40 tys. zł. Innego zdania był sąd apelacyjny w Warszawie. Uchylając wyrok poprzedniej instancji sąd apelacyjny

wyraził opinię, że majster remontowy zajmuje samodzielne stanowisko kierownicze i wobec tego pretensji o dodatkowe wynagrodzenie za godziny nadliczbowe rościć sobie nie może.

Zastępca Borkiewicza adw. St. Breiter złożył skargę kasacyjną.

Sąd najwyższy uchylił skolei wyrok apelacyjny orzekając, że stanowisko majstra remontowego nie jest ściśle kierownicze, podlega on bowiem zarządowi technicznemu i nie może swobodnie dysponować godzinami swej pracy.

Wtorek 30 Kwiecie.
Dz.ś: Katarzyny S.
Jutro: Filipa i Jakóba A
W. c. i. d. słońca: 4.04
Zachód słońca: 7.05

RADJO

WARSZAWA.

Wtorek, 30 kwietnia.

6.30 Kiedy ranne wstają zorze. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Płyty. 7.15 Dziennik poranny. 7.45 Program na dzień bieżący. 7.50 Wskazówki praktyczne. 8.00 Audycja dla szkół. 10.00 Nabożeństwo z cerkwi. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.05 Wiadomości meteorologiczne. 12.05 Płyty. 12.45 Pogadanka dla kobiet. 12.55 Dziennik południowy. 13.05 Koncert soli stów. 13.55 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.35 Przegląd giełdowy. 15.45 Płyty. 16.30 Chwilka pytań. 16.45 Płyty. 17.00 Skrzynka PKO. Koncert fortepianowy. 17.50 Medycyna indywidualna i medycyna społeczna. 18.00 Koncert Rewelersów z Wilna. 18.15 Fragment teatralny. 18.30 Koncert reklamowy. 18.45 Wagner - Stokowski: Fragment z III-go aktu misterium Parsifal. 19.07 Program na dzień następny. 19.15 Wiadomości rolnicze. 19.30 Wiadomości sportowe. 19.35 Płyty. 19.50 Feljton aktualny. 20.00 Koncert. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Jak pracujemy i żyjemy w Polsce. 21.00 Słodki kawaler operetka w 3 aktach. 22.30 Biuro Studiów rozmawia ze słuchaczami. 22.45 Koncert w wykonaniu malej orkiestry P. R. 23.00 Wiadomości meteorologiczne.

KATOWICE.

Wtorek 30 kwietnia.

6.30. Transmisja z Warszawy. 7.45. Program na dz. bież. 7.50. Wskazówki praktyczne. 8.00. Transmisja z Warszawy. 11.57 Transmisja z Warszawy, Krakowa i Lwowa. 13.55 Giełda zbożowa. 15.35 Życie artystyczne i kulturalne Śląska. 15.40 Wiadomości bieżące. 15.45 Płyty. 16.30 Transmisja z Warszawy. 16.45 Płyty. 17.00 Transmisja z Warszawy i Wilna. 18.15 Nowy utwór szkolny. 18.30 Koncert reklamowy. 18.45 Transmisja z Warszawy. 19.07 Program na dzień następny. 19.15 Feljton turystyczny. 19.25 Wiadomości sportowe. 19.30 Transmisja z Warszawy.

Gra bez ryzyka

Któżby nie chciał, aby jego oszczędności rosły do sum, już nie tylko zabezpieczających od „czarnej godziny“, ale dających podstawy pewnego dobrobytu, pewnej pomyślności.

W naszych warunkach już kilkaset złotych stanowi poważniejszą sumę oszczędności. Co z niemi zrobić, jak je ulokować? Z jednej strony oszczędzający nie chce tych pieniędzy lokować w przedsięwzięciach ryzykownych, ponieważ w nie pomyślnym obrocie rzeczy traci swój wkład, z drugiej zaś — nie chciałby zanurzyć drzewi przed uśmiechem losu. Tak samo trudno zrezygnować z dorocznego oprocentowania.

Tym właśnie potrzebom lokacyjnym oszczędzających czyni zadość premijowa pożyczka inwestycyjna: daje ona dobrą i pewną lokatę (zł. w złocie) daje rocz. odsetki w wysokości 3 proc. a co najważniejsze daje możliwości wygrania wysokich premii aż do pół miliona złotych włącz- nie.

Ponieważ losowanie premii odbywać się będzie trzy razy do roku w dwóch emisjach, w każdej emisji są dwie premie po pół miliona złotych, przeto rok rocznie będzie nam przybywać 4 półmiljonów — nie mówiąc już o premjach 200 tysięcy — 125 tysięcy, sto tysięcy i wielo mniejszych. Ponadto obligacja może być przedterminowo umorzona w drodze losowania z wykupem za zł. 120.

Cena obligacji wynosi sto złotych, płatnych jednorazowo lub ratami.

Korzyścią nie tylko społeczną, ale i wtórną korzyścią osobistą każdego subskrybenta premijowej pożyczki inwestycyjnej będzie spadek bezrobocia oraz inwestycje o charakterze publicznym.

F. B.

WSKAZÓWKI DLA MATEK.

W okresie odstawiania niemowląt od piersi karmienie ich tylko mlekiem jest niewystarczające dla normalnego rozwoju młodego organizmu. Wówczas należy uzupełnić mleko takimi papkami, które zawierają składniki najbardziej potrzebne ustrojowi niemowlęcia. Taką racjonalną odżywką, zalecaną przez lekarzy, jest powszechnie znana na całym świecie FOSFATYNA FALIERA, dostarczająca organizmowi w dostatecznej ilości: tapiokę, ryż, skrobię i fosforan wapnia, jeden z najważniejszych składników chemicznych decydujący o prawidłowej budowie kości niemowlęcia.

OSTATNI TYDZIEŃ WYSTAWY ARTYSTÓW PLASTYKÓW W SOSNOWCU

Świąteczna wystawa w Sosnowcu otwarta pod protektorem red. Fabrykowej i wiceprezesa sądu dr. Kucharskiego cieszy się uznaniem społeczeństwa.

Kierowniczką wystawy, zwana popularnie panną Hanką, jest nader sympatycznym instruktorem i uczy patrzeć na obraz okiem znawcy, co ma szczególnie znaczenie dla młodzieży. Świeżo przybyło na wystawę kilkadziesiąt nowych obrazów. Na podkreślenie zasługuje fakt, że wystawą zajęły się sfery okoliczne z kopalni, fabryk i osad Zagłębia.

W bieżącym tygodniu zwiedzać mogą wystawę szkoły po 10 i 5 groszy od ucznia. Wystawa czynna jest dla szkół od godziny 9—14. Dla starszych popołudniu. W niedzielę, dnia 5 maja nastąpi zamknięcie wystawy, poczem o godz. 6 popoł. będą wydawane obrazy, które nabyto na wystawie. Przypominamy, że wystawa mieści się przy ul. Wawel 1 w sali gimnastycznej seminarjum męskiego.

Z Zagłębia

TEATR MIEJSKI w SOSNOWCU.

Dziś teatr miejski z Sosnowca gra w Wojkowicach Komornych komedię muzyczną pt. „Księżniczka na drabinie”.

Jutro teatr miejski gra w Strzemieszyczach „Księżniczkę na drabinie”.

W czwartek teatr gra na Niemcach „Księżniczkę na drabinie”.

W dniu święta narodowego 3-go maja odbędzie się uroczyste przedstawienie, z którego część dochodu poświęconą będzie na polską macierz szkoł. Odegrane zostanie arcydzieło Stefana Żeromskiego p. t. „Uciekla mi przepióreczka”. Przedstawienie to poprzedzi wstęp wypowiedziany przez p. nacz. prof. K. Nawrockiego. Zgłoszenia na bilety należy kierować do miejskiego komitetu święta 3-go maja w ratuszu do p. nacz. Nawrockiego, lub też do kancelarii teatru miejskiego w Sosnowcu.

NACZELNIK BUDOWY DRÓG I MOSTÓW w ZAGŁĘBIU.

Wczoraj przyjechał do Sosnowca naczelnik budowy dróg i mostów inż. E. Nowakiewicz z Kiele.

Nacz. Nowakiewicz w czasie swego pobytu w Zagłębiu przeprowadzi inspekcję robót prowadzonych przez klinkierne „Gródków” w Gródkowie oraz badać będzie stan zatrudnienia w Zagłębiu.

W czasie inspekcji nacz. Nowakiewiczowi towarzyszyli dyr. klinkierni inż. Laubitz i nacz. powiatowy inż. Kostecki.

KURSY DLA KOMENDANTÓW SŁUŻBY PRZECIWOPOŻAROWEJ PRZEMYSŁU w ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIEM.

Do Sosnowca przyjechał onegdaj inspektor straży ogniowych na województwo kieleckie p. Józef Plebanek, celem przeprowadzenia dwutygodniowych kursów dla komendantów służby przeciwpożarowej przemysłu Zagłębia Dąbrowskiego.

Wykładowcami na kursie są oprócz insp. Plebana, starsi instruktorzy powiatowej straży ogniowych pp. L. Jaroszewski i Woehman.

PRAWA KASY ZAPOMOGOWEJ NA KOP. JAKÓB w NIEMCACH.

W ub. niedzielę odbyło się pod przewodnictwem przedstawiciela inspektoratu pracy w Sosnowcu inż. Zwolińskiego, zebranie członków kasy zapomogowej na kop. Jakób w Niemcach.

Na zebraniu tem obecnych było 234 robotników, którzy obradowali nad dalszym losem kasy.

Kasa zapomogowa na kop. Jakób ulegnie likwidacji, w związku z tem na onegdajszym zebraniu postanowiono zmienić częściowo statut kasy, aby długoletni członkowie kasy otrzymali fundusze zapomogowe. Obecnie w kasie znajduje się 49.000 zł.

Po zatwierdzeniu zmiany paragrafa statutu kasy przez inspektora pracy — odbędzie się zebranie likwidacyjne.

— **Osobiste.** Przed kilku dniami odbył się konkurs architektoniczny na projekt gmachu komunalnej kasy oszczędności w Chorzowie. Do konkursu stanęło 98 architektów z całej Polski.

Jak się dowiadujemy, projekt znanego w Zagłębiu architekta inż. Stefana Wąsa został zaszczytnie przez sąd konkursowy wyróżniony, a przez dyrekcję kasy za kupiony.

— **Lektorjum powszechne w Sosnowcu.** W środę dnia 1 maja odbędzie się w lokalu lektorjum przy ul. Warszawskiej 22 ciekawy, aktualny odczyt pt. „Sprawa kolonizacji Kresów Wschodnich”, który wygłosi p. Bolesław Burski.

Początek punktualnie o godz. 7 wieczorem. Wstęp dla wszystkich wolny.

— **Oplaty szkolne.** Termin opłat taksy administracyjnej w szkołach średnich i zawodowych minął dnia 20 kwietnia. Kuratorium wystosowało do dyrekcji zakładów urgens o likwidację opłat za drugie półrocze.

Rodzice we własnym interesie winni w dniu 1 maja ostatecznie uregulować wszelkie zaległości.

Ponura zbrodnia w Klimontowie

KARBIDÓWKA — JAKO NARZĘDZIE BESTJALSKIEGO MORDU.

Do posterunku p. p. w Klimontowie zgłosił się kilka miesięcy temu górnik Jan Dziopa i zameldował o ograbieniu go z całego dobytku, gotówki w kwocie 300 zł i skórzanej kurtki, prosząc o przeprowadzenie do chodzenia.

Skoro w kilka godzin potem do mieszkania Dziopy przybyła policja, oczom funkcjonariuszów przedstawił się potworny widok. Na podłodze leżał trup teściowej Dziopy, 60-letniej Cecylii Słomskiej, która zmasakrowana została w bestjański sposób. Dziopy, na którego odrazu padło podejrzenie, jako na sprawcę mordu, nie było w domu. Gdy odszukano go i sprowadzono do zwłok, zapierał się początkowo, dopiero wzięty w krzyżowy ogień pytań, przyznał się do strasznego czynu.

Jak wykazało śledztwo, Dziopa na tle nieporozumień majątkowych był w ciągłych zatargach ze Słomską. Ograbiał się, że ją zgładzi, bił ją i czynił jej różne przykrości. Zameldowanie o kradzieży było również fikcją i miało być tylko pretekstem do walnej rozprawy ze znenawidzoną teściową, na którą zamierzał skierować swą podoejrzliwość.

Tragicznego dnia Dziopa upił się i przyszedłszy do domu, wywłókł staruszkę z łóżka i począł ją bić karbidówką. Gdy padła pod razami zemdła na, począł ją kopać nogami w głowę, piersi i gdzie tylko trafił. Staruszka wyzionęła ducha na miejscu.

O sile ciosów, zadanych nieszczęśliwej teściowej, świadczy, że narzędzie zbrodni — karbidówka, pękła na dwoje. Sekcja zwłok wykazała, że zmarła doznała złamania 9-ciu żeber, prócz licznych ciężkich obrażeń na całym ciele.

Bestjańskiego zbrodniarza aresztowano. Wczoraj w sądzie okręgowym w Sosnowcu odbyła się przeciwko niemu rozprawa. W toku rozprawy wezwano dwóch biegłych lekarzy, zachodziła bowiem kwestja, czy Dziopa jest przy zdrowych zmysłach.

Psychiatrzy orzekli, że Dziopa jest psychopatycznie obciążony. Wpłynęło to na zasadniczy wymiar kary.

Sąd skazał mordercę na siedem lat więzienia.

Walne zebranie banku Ludowego w Będzinie

W Będzinie odbyło się walne zebranie Banku Ludowego. Przewodniczył zebraniu mec. J. Szeniec, asesowali pp.: Wł. Wiczorek, M. Kuzior, Fr. Chropacz. Sekretarzem p. J. Łypek.

Obrót ogólny za 1934 rok wynosił 5.303.924 zł., pożyczek udzielono 290.000 zł. Czysty zysk — 5.885 zł., który uchwalono przekazać na kapitał zasobowy, fundusz budowy własnego domu i na fundusz rezerwowy należności wątpliwych. Po dokonaniu tych odpisów fundusze rezerwowe banku dosięgną sumy 80.739 zł.

Preliminarz budżetowy na 1935 rok uchwalono na 25.960 zł. z prawem przekroczenia o 5 proc. Bank liczy 929 członków z kapitałem 77.637 zł.

Na zakończenie zebrania dokonano wyboru jednego członka rady w osobie p. M. Gołębia oraz trzech zastępców pp.: M. Katołika, J. Hercholda i P. Woćkę.

Złot harcerski w Czeladzi

W ub. niedzielę odbył się złot grodzieckiego hufca harcerskiego w Czeladzi z udziałem 7 drużyn harcerskich w tem jednej żeglarskiej. Ogółem w zlocie wzięło udział 160 umundurowanych harcerzy.

Złot rozpoczęto nabożeństwem w kościele. Nabożeństwo odprawił, a następnie kazanie wygłosił ks. Fr. Szuba.

Po nabożeństwie pochód przeszedł ulicami miasta i udał się przed pomnik przy ul. Miłowickiej, gdzie przemówienia wygłosili: p. J. Wiczorek i J. Sadowski. Skolei komendant hufca p. Z. Czarnomski rozdał nagrody i dyplomy 6 drużynie z Grodzca za najpiękniejszą dekorację izby harcerskiej, 36 drużynie z Wojkowic Komornych za wzorowe prowadzenie kroniki, za zawody ping-pongowe 14 drużynie „Czeladź”, za turniej szachowy 50 drużynie Grodziec.

Przed pomnikiem odbyła się przysięga harcerska i minuta milczenia w hołdzie poległym w wojnie światowej harcerzom. Poza tem odbyły się biegi, marsze, zawody strzeleckie itp. Na uwagę zasługiwała pięknie ubrana drużyna żeglarska z Wojkowic Komornych.

Z walnego zebrania członków Domu Ludowego w Żabkowicach

W Żabkowicach odbyło się walne roczne zebranie członków domu ludowego. Przewodniczył p. Bolesław Gajek, asesowali pp.: P. Soborak i A. Zenderowski, sekretarzem p. Stefan Zapart.

Po sprawozdaniu z działalności zarządu i komisji rewizyjnej wywiązała się dyskusja, podczas której działalność zarządu poddano ostrej i surowej krytyce. Wynikiem obrad nad działalnością było uchwalenie ustępującemu zarządowi votum nieufności.

Po uchwaleniu poprawek do statutu, przystąpiono do wyborów nowych władz.

Do zarządu wybrani zostali pp.: Władysław Beresko, Wacław Cebo, Bolesław

Gajek, Józef Hoffler, Stefan Kaczmarczyk, Mikołajczykowa, Fr. Rychter, St. Skorek I i St. Skorek II, Leonard Sikorski, M. Stradowski, Fr. Tobijański i A. Zenderowski; na zastępców pp.: Alama, Głowacki i Poznański.

Do komisji rewizyjnej pp.: Jan Kwiatkowski, Jan Cebo i Stefan Zapart, na zastępcę p. Tadeusz Wróbel.

Do sądu honorowego: ks. dziekan J. Pluciński, p. S. Soborak i p. S. Malinowski.

W celu ukonstytuowania się zarządu odbędzie się posiedzenie 2 maja o godz. 8 wiecz. w domu ludowym.

TORGSIN

OGÓLNOZWIĄZKOWE
ZJEDNOCZENIE DLA
HANDLU Z CUDZOZIEMC
MOJKWA, KUŹNIECKI, MOST 14

Przekazy do wszystkich miast Z. S. R. R. na „Torgsin” przyjmują: Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank P. K. O. i Oddziały (P. K. O. przy wszystkich Urzędach Pocztowych, konto Nr. 22.000), Powsz. Bank Kredytowy S. A., Bank Zachodni S. A., Towarzystwo „Hias”, Powsz. Bank Związkowy, Bank Handlowy, Bank Związku Spółek Zakładowych, D/B. T. Bunimowicz, Wilno oraz Oddział Banku Drezdeńskiego w Gdańsku i firmy Biuro Posyłek oraz Bracia Pakulscy

Żadacie nowych zniżonych cenników TORGSINU.

LISTY WARTOŚCIOWE — wszystkie urzędy pocztowe.

Informacji udziela wszystkie wymienione instytucje oraz Przedstawicielstwo Handlowe ZSRR w Polsce, Warszawa, ul. Koszykowa Nr. 4—telef. 9-58-33.

**10 rat miesięcznych umożliwi nam nabycie
100-złotowej obligacji Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej**

WOLNY WSTĘP NA NAJCIEKAWSZE ZAWODY SPORTOWE

Dużo emocji i niezapomnianych wrażeń dają posiadaczowi odbiornika Philips Junior transmisje zawodów sportowych krajowych lub zagranicznych. Słuchacz ma wrażenie, że bierze bezpośredni udział w zawodach.

3-LAMPOWY ODBIORNIK NA PRĄD
ZMIENNY. CENA ZŁ 255.- NA DO-
GODNE RĄTY PO 20 ZŁ. MIESIĘCZNIE

**PHILIPS
JUNIOR**

Demonstracje i sprzedaż:

St. Maleszewski i Rudowski
SOSNOWIEC, 8 Maja 15.

W. Tyszkó

BĘDZIN, Małachowskiego 13.

DYR. DITTRICH POWRÓCIŁ Z RZYMU

W dniu wczorajszym powrócił z Rzymu dyrektor izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu, inż. Ryszard Dittrich, który jako przedstawiciel rady traktatowej samorządów i organizacji gospodarczych, wchodził w skład delegacji rządu polskiego do rokowań z rządem włoskim.

Rokowania prowadzone były o zawarcie układu kompensacyjnego w związku z ograniczeniami eksportowymi, wprowadzonymi we Włoszech w lutym br.

Pertraktacje w Rzymie trwały około miesiąca i przed paru dniami zostały zakończone.

Wraz z dyr. Dittrichem powrócili do Polski: przewodniczący delegacji dr. Żychowski i nacz. Korsak.

— **Inspekcja aptek i składów aptecznych.** W Zagłębiu bawi wojewódzki inspektor farmaceutyczny p. Makiela, który w czasie swego pobytu przeprowadzi inspekcję aptek i składów aptecznych.

— **Odczyt w „Kuźnicy” BBWR.** Sielce. Jutro o godz. 19 w lokalu Kuźnicy przy ul. Narutowicza 5 w Sosnowcu odbędzie się odczyt na temat: Lasy i gospodarka leśna w Polsce. Wstęp bezpłatny.

— **Gdzie można nabywać chorągiewki na dar narodowy.** Polska macierz szkolna powiadamia, iż nalepki i chorągiewki na dar narodowy święta 3 maja w cenie od 10 gr. są do nabycia w następujących punktach sprzedażnych: u p. M. Korzeniowskiego w księgarni „Polonia” (Hale „Rozwoju” telefon 5-36, u Br. Garlińskiego w sklepie bławatnym przy ul. 3 maja, u p. Pawła Kucharskiego w sklepie galant. ul. 3 maja, w księgarni „Oświata” w Sielcu i w księgarni przy ul. Orlej na Pogoni.

— **„Nowoczesna korespondencja”.** Zarząd koła absolwentek szkoły handlowej żeńskiej w Sosnowcu, zawiadamia, iż w dniach 1 i 8 maja br. o godz. 20 odbędzie się w lokalu szkoły, ul. Zygmunta 7, lekcje o „Nowoczesnej korespondencji”, prowadzone przez p. prof. J. Brodzińską.

Lekcje te są bezpłatne. Zarząd prosi o jaknajliczniejsze przybycie.

Z Zawiercia

(z.) Święcone jajko u strzelców. Stara niem zarządu związku strzeleckiego urządzono zostało w świetlicy przy ul. Pomorskiej tradycyjne święcone jajko dla członków ćwiczących oddziału żeńskiego i męskiego, w których udział wzięło około 100 osób. Przemówienie powitalne wygłosił prezes oddziału p. Józef Czarnota, poświęcenia dokonał ks. Wajzler, przemawiał również kapelan Z. S. ks. major Chodowski z Pargoszyce.

(z.) Dożywianie dzieci w Wysokiej. W tych dniach związek pracy obywatelskiej kobiet w Wysokiej zakończył dożywianie najbardziej potrzebującej dziatwy szkolnej. Z dożywiania korzystało 55 dzieci. Na zakończenie urządzono dla dziatwy święcone, rozdając przez poreji „święconego”, mieszaną kawę - cukrową i węgiel. W prowadzeniu tej akcji dużo zasługi położyła przewodnicząca oddziału p. H. Kapusta.

(z.) Budżet powiatowego związku samorządowego nie tylko zrównoważony, lecz wykazuje nadwyżkę. Poraz pierwszy od 5 lat budżet powiatowego zw. samorządowego w Zawierciu wykonany został po stronie dochodowej z sumą większą, aniżeli prelimitowany. Budżet na rok 1934-35 prelimitowany w sumie zł. 530.523, wykonano w sumie zł. 549.714, a więc prawie o 20.000 większe były wpływy, aniżeli przypuszczano przy opracowywaniu budżetu. Dla ilustracji przytoczyć należy dane za lata ubiegłe, a mianowicie: w r. 1933-34 prelimitowano zł. 703.770, otrzymano zł. 559.655, 1932-33 prelimitowano zł. 815.664, otrzymano zł. 712.606, 1931-32 prelimitowano 1.032.971, otrzymano zł. 868.616 i 1930-31 prelimitowano zł. 965.026, otrzymano zł. 1.012.183.

Rok 1934-35 ponadto zamyka się dość poważną nadwyżką budżetową, a mianowicie sumą ponad 50.000 zł. Nadwyżka ta powstała wskutek zwiększonych wpływów i oszczędności w wydatkach.

Poważną nadwyżkę osiągnięto przede wszystkim z podatków samoistnych. W dziale tym prelimitowano 183.277 zł., otrzymano zł. 216.252.

Swędzenie ciała oraz wszelkiego rodzaju wyrzuty skórne usuwa **KREM LAIN-AGE**

z kogutkiem

Jest to idealny nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka tak u dorosłych, jak i u dzieci.
R. M Spr. Wewn. Nr. 345 4

Tajemnice firmy „Ziemrob” w Grodźcu

Sensacyjny proces o wymuszanie łapówek

Przed sądem grodzkim w Czeladzi odbył się proces, który odsłonił metody pracy przedsiębiorców prywatnych na kopalniach zagłębiowskich.

Właściciele przedsiębiorstw zatrudniając robotników na kopalniach, nie tylko marnie ich wynagradzają, lecz zalegają z wypłatą zarobków, które częstokroć przepadają.

Wyzyskiwanemu robotnikowi, a na wet zarządom kopalni wykazuje się statystycznie deficytową gospodarkę. Okazuje się jednak, że bezpośrednią przyczyną tego stanu są najrozmaitsze kombinacje, na których traci jedynie robotnik.

Tego rodzaju stosunki panowały w firmie „Ziemrob” w Grodźcu, której właścicielami byli J. Czekalski i jego zięć Piotr Kozak. Przedsiębiorcy ci prowadzili roboty na kop. grodzieckie go towarzystwa w Grodźcu. Firma początkowo pracowała normalnie, później jednak posypały się skargi robotników na przedsiębiorców, którzy nie chcieli wypłacać zarobków. Mimo, iż dyrekcja kopalni prowadziła nadzór nad robotami i wypłatą pieniędzy, skutkiem czego nastąpiła likwidacja stwierdzono nienormalne stosunki przedsiębiorstwa.

Wobec takiego faktu i stawianych zarzutów p. Czekalskiemu, że nie potrafił wywiązać się ze swych obowiązków, p. P. Kozak, współwłaściciel przedsiębiorstwa napisał list do dyr. St. Raźniewskiego, wyjaśniając, że przyczyną deficytu w sumie 17.600 zł. za rok 1934 były łapówki wymuszane od niego i Czekalskiego przez sztygarów technicznego kopalni Konrada Krajewskiego.

Sztygar Krajewski w ciągu roku miał wymusić od Czekalskiego i Kozaka 12.100 zł., zaś 3.150 zł. nakazał wypłacić urzędnikom tej kopalni pp. J. Mrozikowi, T. Głuchowi, K. Tomali i Solipiwe. Te same zarzuty p. Krajewskiemu stawiał p. Czekalski w biurze kopalni wobec innych urzędników.

Zawarte w liście rewelacje zmusiły dyrekcję kopalni do wymówienia pracy sztygarowi Krajewskiemu, który uczuł się tem dotknięty i postanowił swych praw dochodzić na drodze sądowej.

Sztygar Krajewski wytoczył proces Czekalskiemu i Kozakowi o zniesławienie go przed dyrekcją kopalni i pozbawienie go pracy. To samo uczynili urzędnicy pp. Głuch, Tomala, Solipiwo i Mrozik.

Osią w tej sprawie było pytanie, czy sztygar Krajewski wymuszał na swym podwładnym — Czekalskim łapówki.

Oskarżeni Czekalski i Kozak twierdzili, iż pieniądze wysyłali Krajewskiemu w kopertach zamkniętych lub wręczali je osobiście.

Oskarżyciel Krajewski, w którego imieniu występował adw. Krzemuski oświadczył, że jest to nieprawdą. Na bieg całej sprawy wpłynęło poważnie zeznanie dyr. Raźniewskiego, który stwierdził, że aczkolwiek Krajewski miał ścisły nadzór nad Czekalskim, to jednak miał małe pole do szyszan w stosunku do niego. Czekalski prosił o odroczenie rozprawy i powołanie nowych świadków, którzy stwierdzą, że odnosili pieniądze Krajewskiemu.

Sąd uwzględnił wniosek oskarżonego. Na rozprawie onegdajszej świadkowie zeznali, iż wręczali pieniądze Krajewskiemu, jednak nie wiedzieli za co i ile, ponieważ koperty były zapieczętowane. Dyr. Raźniewski zeznał dodatkowo, oświadczaając, że pożyczyl drobne sumy Czekalskiemu i gdyby mu kto obiecywał, spotkałby się z podobnym zarzutem.

W wyniku rozprawy sąd wydał wyrok skazujący Czekalskiego i Kozaka po miesiącu aresztu i 50 zł. grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 7 dni aresztu z zawieszeniem wykonania kary na 2 lata.

Podobny wyrok zapadł w sprawie p. Solipiwi. W sprawach p. Tomali Mrozika i Głucha nastąpiła ugoda, z tym warunkiem, że oskarżeni zarzuty odwołają w prasie.

Mimo zapadłych wyroków, pozostała nadal tajemnicą co było właściwą przyczyną deficytowej gospodarki firmy „Ziemrob”. Przedsiębiorcy Czekalski i Kozak przedstawili sądowi zaświadczenie, że sprawa o wymuszanie łapówek przez Krajewskiego znajduje się u prokuratora.

Z Olkusza

MSCIWY DZIERŻAWCA ZABIŁ BOCIANA.

Niepięknego czynu dopuścił się znany na terenie Pilicy i Olkusza, p. Izaak Aleksander, mieszkaniec Pilicy.

Około 27 bm. postrzelił z flobertu bociana, chodzącego po mokradłach stawu p. Arkuszeńskiego w Pilicy. Mało tego, Izaak dobił rannego ptaka kolbą flobertu. Aleksander Izaak zemścił się na bocianie prawdopodobnie za to, że ptak łowił mu ryby w stawie dzierżawionym od p. Arkuszeńskiego.

Mieszkańcy Pilicy są oburzeni na tego rodzaju karygodny wybryk Aleksandra. Bocian od kilku lat zagnieździł się na zagrodzie miejscowej nauczycielki, p. Marji Krzakowskiej.

(ol) Oczyste. Asesor sądowy p. Józef Kordinos z Zarek mianowany został sędzią sądu grodzkiego w Olkuszu na miejsce sędziego p. Fromma, który przeszedł na stanowisko sędziego do sądu okręgowego do Sosnowca.

(ol) Odczyt religijny dla inteligencji. Prof. Lisowski z Kielec wygłosi dzisiaj o godz. 7 wiecz. w sali kina „Orzeł” w Olkuszu odczyt dla inteligencji pt. „Wiara i wiedza”.

(ol) Druga partja junaków w liczbie 350 osób wyjechała w dniu wczorajszym z pow. olkuskiego do Grójca i Piaseczna. Trzecia partja wyruszy około 5 maja r.b.

(ol) Pożary i niebezpieczne poparzenia. W dn. 28 bm. we wsi Dobra, gm. Pilica, spowodu wadliwego komina wybuchł pożar, który strawił doszczętnie dwa domy, wraz z przybudówkami Franciszka Pasierba.

Tego samego dnia pastwą ognia, prawdopodobnie z zaproszenia padły w Jerzmanowicach, gm. Suloszowa: dom i zabudowania gospodarze Władysława Gzyła, chlew i stodoła Andrzeja Grudnika, oraz stodoły Franciszka Skrzypka i Jana Pogana. Podczas ratowania mienia niebezpiecznie został poparzony Józef Gzyl, którego odwieziono do szpitala w Olkuszu.

(ol) Ze straży. W ub. niedzielę odbył się w Olkuszu zjazd naczelników straży pożarnych oraz kapelmistrzów orkiestr straży z pow. olkuskiego, na którym m.in. omawiane były sprawy powiatowego zjazdu straży, oraz konkursu orkiestr strażackich w dn. 26 maja w Wolbromiu.

Na zjeździe wygłoszone zostały referaty przez st. instruktora p. Kalkowskiego i instruktora obwodowego LOPP, p. Kondka (na temat obrony przeciwlotniczej).

Agenci zabrali te rzeczy i komisarz rozkazał ruszyć w drogę. We dwadzieścia minut obaj lotrzy znajdowali się w areszcie.

— Dobrze — szepnął Galoubet Sylwanowi do ucha. — że komisarz nie zabrał nam „pieniędzy” i to bardzo dobrze.

— Schowałeś złote?

— Ba! będzie za co pocieszać się wódką!

Koledzy znaleźli wreszcie dwa miejsca na łóżku.

Położyli się obok siebie i szeptać sobie dalej, spędzili resztę nocy na nieprzyjemnych rozmyślaniach.

O dziewiątej zrana drzwi się otworzyły, ukazał się dozorca i zawołał:

— Do sędziego śledczego!

Sylwan szedł za Galoubetem.

Czekali na nich żołnierze.

Włożono im kajdanki i zaprowadzono do gabinetu Pawła de Gibray.

Ten czytał raport policji.

Nareszcie Gibray podniósł głowę i skierował na nich wzrok chłodny i przenikliwy.

— Który z was nazywa się Galoubet? — zapytał sędzia śledczy.

— Ja — odpowiedział Cartier to-
nem jak najpokorniejszym.

— Sądzeni byliście już kilka razy, tak zapisano w naszych aktach.

— O! nie poszczęściło mi się...

— Trzy lata siedzieliście w Poisy sześć miesięcy w Roquette, dwa lata u św. Pelagji, rok w Mazas, o! to nie małe macie zasługi! Macie prawo, a żeby was mianowano oficerem między złoczyńcami.

Galoubet zwiesił głowę i nie odpowiedział.

Gibray zwrócił się do drugiego lotra.

— Sylwan Cornu?

— Tak.

— Macie jeszcze większe zasługi, niż wasz kolega. Siedemnaście lat przebyliście w rozmaitych więzieniach.

— Siedemnaście i pół — poprawił Sylwan Cornu.

— W którym roku zamknięto was w Poisy?

— W 1847.

— I wyszliście?

— W 1853.

— A więc w roku 1849 byliście tam jeszcze?

— A już ci.

— Czy tam poznaliście się z Cartierem — przeważnym Galoubet?

Galoubet odpowiedział:

— Tak. W roku 1851 odebrałem trzy lata w Poisy.

Gibray przed kilka minut milczał poczem nagle zapytał Sylwana:

— Pamiętacie swych towarzyszy w więzieniu głównym?

— Nie wszystkich, ale wielu.

— Możecie mi ich wymienić z nazwiska? Cóż, nie odpowiadacie? — zapytał sędzia po chwili.

— Bo to bardzo trudno.

— Dla czego?

— W więzieniu zna się numery i przezwiska. Myślałem, że pan sędzia mówi o twarzach, i których pamięta się tutaj.

Sylwan końcem palców dotknął się czoła.

XX

Sędzia śledczy się uśmiechnął:

— A! — odezwał się — więc głównie pamiętacie twarze?

Począł czegoś szukać w szufladzie biurka.

— Tak, głównie — odpowiedział Sylwan Cornu.

Paweł de Gibray znalazł, czego szukał.

— No, jeśli tak — rzekł, podając

złodziejowi fotografię — to z pewnością musisz poznać tego człowieka.

Sylwan nachylił się nad fotografią i przyjrzał się jej z wielką uwagą.

— Nie można dobrze rozpoznać — wyszeptał. — Rysy twarzy zdjęte jak gdyby u trupa.

— Nie omyliliście się, ten człowiek umarł rzeczywiście śmiercią gwałtowną została zabity, ale go musicie znać.

— Ależ ja go wcale nie znam. Im bardziej się przyglądam, tem bardziej nie mogę sobie przypomnieć ani nazwiska, ani nawet numeru tego człowieka.

Paweł de Gibray znowu się uśmiechnął.

— Wczoraj to nie tak mówiliście! — odezwał się ironicznie.

— Wczoraj? — powtórzył Sylwan ze zdziwioną miną.

— Tak, wczoraj w szynkowni przy ulicy Bonnes Puits.

— Złapałem się! bąknął Cornu, spoglądając na Galoubeta.

Sędzia śledczy mówił dalej:

— Jeżeli nie poznajecie go z fotografii, to niezawodnie poznacie trupa.

— O jakim trupie pan sędzia mówi, czy nie o tym, co leży w Mordzie tego człowieka, który zabity został w karetkę, jak piszą w gazetach?

— O tym samym. Przecieżście go widzieli i poznali.

Sylwan poruszył się na miejscu.

Paweł de Gibray nie dał mu czasu na odpowiedź i mówił dalej:

a. d. n.

Z TEATRU.

Tajemniczy Dżems

Komedja w 3 aktach (4 odsłonach).
I. MIRANDEA I H. GERAULA.

Główna zaleta tej sztuki jest zawiślana a przytem żywo tocząca się akcja, trzymająca uwagę widza w ciągłym napięciu. Można by postawić pytanie: czyżbyż: coraz to nowe a zupełnie nieoczekiwane sytuacje zawsze zawiodą nasze przewidywania. Przypomina również ta sztuka dobrze skonstruowaną powieść kryminalną jakiegoś Wallace'a czy Marceńskiego, gdzie czytelnik stara się przewidzieć napróżd bieg wypadków według swej pomysłowości detektywnej, a autor zawsze podsuwa inne, lepsze i bardziej nieoczekiwane rozwiązanie. Popularność, jaką się cieszy dobra powieść kryminalna nawet u ludzi wykształconych, polega właśnie na tem zgadywaniu i rozwiązywaniu rebusu akcji.

Komedja „Tajemniczy Dżems” zawdzięcza swój wielki sukces nie tylko bardzo pomysłowej strukturze, ale przede wszystkim doskonałej grze artystów. Należy przede wszystkim podkreślić doskonałą reżyserję, która spoczywała w ręku p. Józefa Sawickiego. Artysta ten znany jest już sosenwieckiej publiczności teatralnej jako dobry reżyser kilku sztuk, ale talent reżyserski p. Sawickiego zabłysnął w całej pełni w „Tajemniczym Dżemse”.

Cały prawie zespół aktorski naszego teatru brał udział w przedstawieniu, stąd też trudność w omówieniu tych licznych ról: koncertowo grała czwórka artystów: p. Balcerzak, jako „tajemniczy Dżems”, p. dyr. Golaszewski, jako bandyta (nawrócony później na drogę uczciwego życia) Ivory, p. Golaszewski, jako Dick i p. Orchoń, jako detektyw. Scena otwierania kasy w ostatnim akcie pełna była niesamowitego uroku i napięcia. Zwracała uwagę doskonała charakterystyka, zwłaszcza u dyr. Golaszewskiego, p. Rokossowskiego i Golaszewskiego.

W rolach mniejszych wystąpili i wywiązali się doskonale: panie: Rapacka i Królikowska, panowie: Sawicki, Rokossowski, Kostrzyński, Erwan, Bielecki i Nawrocki. Dwoje małych dzieci, występujących w tej sztuce miało dobrą dykcję i orak jakiegokolwiek tremy.

(1.)

Podatek „cechowy” w Dąbrowie

Mistrz murarski, p. J. Górski z Dąbrowy nadesłał nam list, w którym skarży się, że zarząd cechu murarzy i cieśli w Dąbrowie pobiera niesłusznie od majstrów i kierowników budowy opłatę 5 zł. od jednej ubikacji, tytułem gwarancji za dobre wykonanie robót i rusztowań w czasie budowy. P. Górski zaznacza jednocześnie, że pobieranie takich opłat od członków miejscowego cechu jest sprawą względna, natomiast nigdy nie można pobierać żadnych opłat od osób, które nie należą do cechu.

Rząd udziela pożyczek na budowę, a cech w Dąbrowie korzysta z tego i nakłada od siebie jakiś podatek na kierowników budowy, co w rezultacie odejmuje to budującemu.

Kolporter odezów komunistycznych przed sądem w Sosnowcu

Na dworcu kolejowym w Sosnowcu policja zatrzymała jakiegoś podejrzanego młodzieńca, uginającego się pod ciężarem olbrzymiej walizy. Gdy zabrano go na posterunek kolejowy, pasażer skorzystał z chwilowej nieuwagi policjanta i rzucił się do ucieczki.

Przemierzwszy szybko plac przed dworcem, puścił się ulicą 3 Maja w kierunku ul. Małachowskiego. Na ulicy powstało niemałe zamieszanie. Wyseig młody policjantem a podejrzanym osobnikiem trwał kilka minut. W rezultacie tego osobliwego biegu, policjant okazał się więcej chytym i uciekiniera złapał.

Ujętym okazał się poszukiwany przez władze w całym kraju, 22-letni Edward Biernacki, mieszkaniec Warszawy (Leszno 57), płatny funkcjonariusz centralnej techniki K. P. K. w Warszawie, działający pod pseudonimem „Wladek”. W bagażu jego znaleziono 5.000 sztuk odezów komunistycznych.

Biernacki stanął wczoraj przed sądem okręgowym w Sosnowcu, który skazał go na 4 lata więzienia, z pozbawieniem praw na 6 lat.

Wiatr pomścił bizony...

Przyczyny klęski burz piaskowych

Od paru tygodni prasa amerykańska jest zapełniona opisami strasznego kataklizmu jaki dotknął Stany Zjednoczone Ameryki Północnej.

Potworne chmury piaskowe wiszące nad niezmiernymi przestrzeniami wielu stanów zasypywały masami lotnego pyłu cały dorobek pracownego rolnika i hodowcy. Podmuchy szalonej wichury nasyconej piaskiem miały uniemożliwić oddychanie, powodowały krwotoki płucne i uniemożliwiały patrzenie.

Próżno ludzie chronili się do domów i zabudowań, próżno okładano wszystkie otwory i wejścia mokremi workami. Długotrwałość szalejącej burzy powodowała coraz nowe parokszyny dokuczliwych dolegliwości.

Pozostaje pytanie skąd nagle tak

wielka klęska piaskowej burzy mogła powstać na miejscach bądź co bądź zamieszkałych i uprawianych przez ludzi? Co stało się przyczyną tej piaszczystej zawiści?

W NIEPODLEGŁYCH PRERJACH

W samym środku dzisiejszych Stanów Zjedn. pomiędzy pasmem Gór Skalistych zachodu, rzeką Mississippi ze wschodu a zatoką Mecklenką od południa rozciąga się szereg stanów jak Dakota, Nebraska, Kansas, Oklahoma i inne, które pokrywały na ogromnych przestrzeniach żyzne stepy, zwane prerijskimi.

Wśród wysokiej a soczystej trawy od niepamiętnych czasów jedynym, niepodległym władcą obszarów były liczne stada bizonów, zwierząt pokrew

nych naszemu żubrowi.

Nie nie mać ich spokojnego żywota aż do przybycia białych ludzi, bowiem indjanin, cichy a nagły wróg zwierzyny, brał nikłą dziesięcinę na swoje skromne potrzeby. Lecz kiedy przyszli nieznani biali przybysze hukł zapętnili prerję łoskotem palnej broni, a stada bizonów łopniejące z roku na rok widziały jak po przeciągniętym torze przewalały się z dymem i świstem potworne pociągi.

Wreszcie amerykańskie spostrzegły, że trzeba bizony chronić.

Urządzono rezerwat w parku narodowym Yellowstone, ale zwierzęta tam marniały. Jedynie w Kanadzie w Buffalo-Park rozmnożyły się one znacznie i obecnie liczą około 1.200 sztuk.

BIALI LUDZIE GOSPODARUJĄ

Wytępiwszy nieszczęsne bizony, biali przybysze z właściwą sobie energią przystąpili do zagospodarowania opustoszałych przestrzeni i założyli tam olbrzymie farmy hodowlane.

Kiedy wybuchła wojna europejska potrzeby wynikłe ze zmiany sytuacji, sprawiły zanik hodowli i przerzucenie się chciwych bogactw farmerów na uprawę zbóż.

Olbrzymie stepy zostały głęboko zorane traktorami i na tak przygotowanej glebie sadzono złotą pszenicę kępami w odstępach 60 cm. Ta metoda sadzenia miała zapewnić maximum wydajności uprawianego zboża.

Następne lata dały wielkie urodzaje a konjunktura powojenna milionami dolarów wynagrodziła wysiłki chciwych ludzi, którzy nie przewidzieli tego, co stało się dziś faktem dokonanym a strasliwym.

PRZYCZYNY KLĘSKI

Zbyt głęboko przeorana gleba, wewnątrz piaszczysta i sypka, a jedynie na wierzchu pokryta warstwą urodzajnego czarnoziemu stała się łatwym łupem potężnych wiatrów wiejących z zachodu od Oceanu Spokojnego w kierunku południowym ku Zatoce Meksykańskiej.

Wiatry te są znane pod nazwą tornado. Odznaczają się one niezwykłą gwałtownością, przenosząc wielokrotnie znane u nas wiatry halne. Kierunek tych tornado i siła ich jakoteż sypkość lekkożylnie poruszonych traktorami gleby złożyły się na ogromną w swych rozmiarach, klęskę. Trzeba podkreślić, że kiedy jedne ze stanów zostały оголоcone z gleby, inne z urodzajną i urządzoną ziemią zasypały straszliwe lotne piaski uniesione przez straszliwe tornado setki mil dalej.

SKUTKI BEZMYŚLNOŚCI

Brak zastanowienia się i chciwość postawiły w trudnym położeniu nie tylko tych, którzy zajęli wspaniałe prerję, dawne królestwo bizonów, ale i tych, których gospodarstwa leżały na trakcie wielkich tornado.

Jakby pomsta wspaniałych zwierząt przeszła nad krajem chciwych ludzi, którzy przez opatrność wyznaczone pastwiska chcieli zamienić na ogne pola.

Fan.

LECZNICA

chor. wenerycznych i skór. „Pomoc”

Sosnowiec, Sienkiewicza 17 a

Czytnia: 10 - 1 i 4 - 7 pp., w święta: 11 - 1

Wizyta 5 złotych.

Moskwa je parówki

„Lariok”, czyli rządowy trust kiosków w Moskwie, zwiększa produkcję parówek, które ukazały się tam pod nazwą „gorjacz-sobaki”, co zostało żywcem przetłumaczone z angielskiego „hot dogs”.

Jeden z Amerykanów, bawiących w Moskwie poddał myśl, aby na próbę zrobić 150 parówek i sprzedawać je w bulce. Parówki od razu miały takie powodzenie, że obecnie planowany jest wyrób 5.000 dziennie.

Imponujący rozwój ligi morskiej i kolonjalnej w okręgu przemysłowym

Onegdaj w Katowicach odbył się doroczny walny zjazd delegatów ligi morskiej i kolonjalnej okręgu przemysłowego w obecności ponad 400 delegatów.

Obradom przewodniczył wiceprezes dyrekcji kolejowej inż. Wyleżyński, zarząd główny ligi w Warszawie reprezentował wiceprezes p. Dąbski, który równocześnie wygłosił referat o zadaniach i celach ligi.

Obrady zagal prezesa ligi wicewójewoda śląski dr. Saloni, który następnie złożył sprawozdanie. Kolejne sprawozdania składali skarbnik i sekretarz pp.: Elandt i Ignaszewski.

Wszyscy mówcy stwierdzili imponujący rozwój ligi morskiej i kolonjalnej w okręgu przemysłowym.

Wystarczy nadmienić, że liczba członków ligi wynosi ponad 56.000 osób, posiada kół zwyczajnych przeszło 100. Na fundusz obrony morskiej zebrała liga osobno dotąd 236.000 zł. w dziedzinie tej kroczy okręg przemysłowy ligi na czele wszystkich okręgów w Polsce.

Budżet ligi za r. 1934 wykazywał w dochodach i rozchodach kwoty po 75.000 zł. Po przyjęciu sprawozdań do wiadomości wybrano nowy zarząd ligi z 15 członków z dotychczasowym zasłużonym prezesem dr. Tadeuszem Saloniem na czele.

Zjazd uchwalił rezolucję z podziękowaniem dla ludności polskiej w Gdańsku za ich dzielną obronę praw narodowych na terenie Gdańska.

Na wniosek inż. Rudowskiego z Sosnowca uchwalono rezolucję z apelem do zarządu głównego ligi w Warszawie, by powiatów bzdzińskiego, częstochowskiego i zawierckiego nie wy-

łączano z okręgu przemysłowego ligi i aby tych powiatów nie przyłączano do okręgu kieleckiego.

Powiaty te zresztą gospodarczo i tak ciąży do Śląska i nie żyją sobie przyłączenia do okręgu kieleckiego.

Z DZIAŁALNOŚCI L. M. i KOL. W DĄBROWIE.

W Dąbrowie odbyło się walne zebranie członków ligi morskiej i kolonjalnej. Zagaił zebranie inż. Jackiewicz, poczem przewodniczył dyr. Wasilewski. Sekretarzem p. J. Gonera.

Działalność ogólną zarządu L. M. i Kol. omówił inż. Jackiewicz, sprawozdanie z działalności sekretariatu zreferował p. J. Gonera, sprawy kasowe p. Wachelko.

Program pracy zarządu L. M. i Kol. między innymi na rok bieżący zapowiada: urządzenie w Dąbrowie wystawy kolonjalnej, przeprowadzenie propagandy, celem zdobycia jak największej liczby nowych członków L. M. i Kol. oraz zarząd przeprowadzi propagandę, aby członkowie wyjeżdżali na obozy letnie organizowane przez L. M. i Kol. Preliminarz budżetowy na rok bieżący uchwalono na ogólną sumę 4.970 zł.

Do zarządu zostali wybrani: inż. Jackiewicz, inż. Kunda, inż. Zawadzki, dyr. Wasilewski, p. Wachelko, p. A. Kalkowski, prof. W. Kuźniak, p. St. Piotrowski, dr. Kaczorowski i p. S. Moneta. Komisja rewizyjna pp.: dyr. Domaszewska, Hanuszowa i Domagała.

Nadmienić należy, że zbiórka urządzona przez zarząd L. M. i Kol. na fundusz obrony morskiej dała pokaźny wynik, w ogólnej sumie 3.628 zł.

Ulewa w mieszkaniu

Co pan wyprawiasz w mieszkaniu, panie Gołabek, że woda kapie na głowę pańskim sąsiadom z pierwszego piętra?

— Proszę pana sędzigo, to było tak: Wracam późnym wieczorem do domu. Wchodzę pociechutką, żeby żonki nie obudzić i nagle, panie sędzigo, co widzę?

— Skąd mam wiedzieć, co pan widział.

— A widzę dwóch obcych jegomościów. Bez kołnierzyków są i bez krawatów i czują się, jak u siebie w domu. I obaj moja żonkę obejmują.

Myślę sobie: skąd o tej porze obce ludzie u mnie w domu? Nadbudówkę mam nie w porządku, czy co? Poleciałem do kuchni, wsadziłem głowę pod kran i trzy małe tak pod wodą dobre parę minut.

Wracam potem do pokoju i widzę, że to nie dwóch jegomościów, tylko jeden. Ale moja żonka dalej obejmuje. Kasieńko moja — myślę sobie — tegom się od ciebie doczekał, że cię lada lachudra będzie ścisnęła? Aż mnie łeb z żalości rozbojał. Poleciałem do kuchni i znowu wsadziłem głowę pod kran.

Po jakimś czasie walę znowu do pokoju i co widzę, panie sędzigo?

— A skąd ja mogę wiedzieć?

— Widzę, że ten jegomość, co obejmuję moją żonkę, to nie żadna lachudra, tylko ja sam! I że patrzę na siebie samego w lustrze! Rozweseliłem się od razu i hajda spać.

A że kranu w kuchni nie zakręciłem a zlew był zatkaany, więc nie dziwota, że woda cała podłogę zalala i naszym sąsiadom, co pod nami mieszkają, na łepety napadła.

Rozumie się, że przyjemność to nie jest, ale przecie nie złego im się nie stało nie są z cukru. I czy warto było o trochę wody taki gwałt podnosić? I niewinnego człowieka do sądu skarżyć? Bo przecie nie ja jestem winien, tylko Feluś Chomątowski, którego mnie tego wieczora do knajpy zaciągnął.

Sąd skazał pana Gołabka na dwa dni aresztu, a żeby na przyszłość ostrożniej obchodził się z wódką i z wodą.

Najlepsze zdjęcia
robiłem pudelkowym Brownie...
Tak mówi każdy stary amator!

"Kodak" BB
(Baby Brownie)

na 8 zdjęć 4x6 1/2 cm., obiektyw Doublet, stała ostrość,
łatwy i prosty, zdjęcia migowe i czasowe — kosztuje tylko

zł. 1250

przy okazaniu kuponu

Żądajcie błon Verichrome 127

Kodak Sp. z o.o. — Warszawa, pl. Napoleona 5

Do nabycia jedynie w następujących firmach:

„OPTOFOT”, Sosnowiec, 3-go Maja 11
I. MANELA, Sosnowiec, Modrzejowska 1.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

BIEG NARODOWY NAPRZELAJ W DĄBROWIE.

Komitet W.F. i P.W. w Dąbrowie organizuje w dniu 3 maja „Narodowy bieg naprzelaj”. Do biegu tego każda organizacja będzie miała obowiązek zgłosić swych zawodników. Bieg ten odbywać się będzie w 6 grupach: zrzeszeni w PZLA. — seniorzy — dystans 7 km., juniorzy — dystans 3 km., organizacje: związek strzelecki, policja, straż ogniowa, związek rezerwistów, sokół, harcerstwo, organizacje P.W. itp. — dystans 5 km., niestowarzyszeni — dystans 5 km., panie — dystans około 3 km., młodzież szkolna — dystans około 3 km.

Do biegu mogą stawiać osoby ponad 18 lat życia.

Zgłoszenia do biegu zawodników i zawodniczek miejscowych i zamiejscowych przyjmuje p. L. Stankiewicz — magistrat pokój nr. 22 do dnia 2 maja godz. 15. Wszyscy zawodnicy i zawodniczki, którzy będą startowali otrzymają odznaki pamiątkowe.

WYROK W PROCESIE SPORTOWYM W ZAGŁĘBIU.

W dniu dzisiejszym o godz. 12 w pałacu ogłoszony zostanie w sądzie grodzkim w Dąbrowie wyrok w interesującym gale sportowe Zagłębie — procesie.

Jak już pisaliśmy, sędzia piłkarski p. Sliwa wytoczył sprawę o zniesławienie przeciwko przedstawicielowi sosnowieckiej Makkabi p. Hermanowi, który na walnym zebraniu członków podokregu Zagłębia, zarzucił p. Sliwie, że brał pieniądze za stronne prowadzenie zawodów.

Proces był raz odroczony i dopiero w ub. sobotę został przewód sądowy zakończony.

DWA ZWYCIĘSTWA WISŁY WE FRANCJI.

Krakowska Wisła rozegrała w ub. sobotę mecz z reprezentacją klubów północnej Francji okręgu Aniche, wygrywając w stosunku 2:1 (1:0).

Ostatni mecz Wisły na tournée po

Francji zakończył się również wygraną w spotkaniu z reprezentacją Billy Monte gny.

Krakowiaczy wygrali mecz w stosunku 2:1 (1:0).

Kronika

× Nowy zarząd PZIK. Na walnym zebraniu członków polskiego związku towarzystw kolarskich w Warszawie wybrano nowy zarząd w składzie: płk. Gebel — prezes, członkowie pp.: Tkaczyk, Lenartowicz, Jankowski, Pobudejski, Zygałło, Woźniak, Radwoński, Szypkowski, Turowski, Szapocznikow, Skiba (Śląsk), Szymski (Łódź), Jaworski (Kraków) i Kłoska (Poznań).

× Wyniki motocyklowych zawodów o mistrzostwo Warszawy, rozegranych w Strudze, przedstawiają się następująco: kategoria wyścigowa 250 cmc.: 1) Geyer I i Geyer II (obaj Bielsko). Kategoria 350 cmc.: żadna maszyna nie ukończyła biegu. Kategoria 600 cmc.: Rowiński (Łódź), kategoria sportowa: Docha (Legia). Ze znanych motocyklistów: Gembala, Lan ger, Breslauer, Bathelt i Tomaszewski wskutek defektów biegu nie ukończyli.

× Waleśiewiczówna nie zmienia obywatelstwa. W związku z pogłoskami z Ameryki, jakoby Waleśiewiczówna zamierzała przyjąć obywatelstwo amerykańskie, dowiadujemy się w polskim zw. lek koatletycznym, że Waleśiewiczówna ma przybyć do Polski w początkach lipca po zakończeniu studiów w szkole handlowej w Cleveland i będzie startować w kilku międzynarodowych zawodach w Europie.

Na okres zimowy Waleśiewiczówna wrócić ma do Ameryki na trening, ale na wiosnę roku przyszłego będzie znów w Polsce, weźmie udział w barwach Polski na olimpiadzie w Berlinie.

Jeśli zatem chodzi o zmianę obywatelstwa, to przypuszczać należy, że nastąpi to dopiero po olimpiadzie w Berlinie, choć najprawdopodobniej Waleśiewiczówna nie zdecyduje się na to tak szybko.

KINO
ZAGŁĘBIE

DZIŚ!
Światowej sławy śpiewak JOZEF SZMIDT w potężnym dramacie życiowym pod tytułem:

Pieśń zdobywa świat

Reżyserja: Ryszarda Oswald.

W rolach głównych: Charlotte Ander, John Loder i Jack Barty

Nadprogram: Tygodnik Paramountu i Pata.

Kino Teatr
EDEN

DZIŚ! Najlepszy i najnowszy arcyfilm Z. S. R. R. produkuje „Sojuzkinokronika“

KATASTROFA CZELUSKIŃA

Biała pustynia, białe okowy lodów, białe noce polarne, biała gorączka oczekiwań i niepokojów o los załogi.

Film - dokument heroicznego bohatera nauki prof. Otto Szmida

UWAGA: Film ten niema nie wspólnego z żadnymi filmami o podobnym tytule.

KINO
PALACE

DZIŚ!

Dzieje Cezarów i historia Rzymskiego Imperjum odżyły w pierwszej monumentalnej komedji p. t.

Rzymskie skandale

W roli głównej: Ulubieniec publiczności

EDDIE CANTOR

Imponujący przepych wystawy!

Setki najpiękniejszych kobiet!

HUMOR

PODWÓJNA PORCJA

— Dlaczego pan daje psu żarcie na lustrze?...

— Ażeby bydlę myślało, że ma podwójną porcję.

DZIURAWY DACH.

— Dlaczego nie naprawiasz dachu? Deszcz przecieka.

— Nie można teraz naprawiać, bo pada.

— To napraw go przy pogodzie.

— Poca go naprawiać, kiedy będzie po goda? Wtedy nie trzeba.

WIELKA PORCJA.

— Dlaczego nie jesz?
— Gorące!
— No to dmuchaj.
— Boję się, że zdmuchnę z talerza!

BUTY.

— Przyniosłem panu buty.
— Rachunek masz?
— Nie. Majster powiedział, że pan tak nie zapłaci.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY; PRACE

PRZYSTOJNA modelka do pozowania za wysokim wynagrodzeniem potrzebna. — Nieanonimowe, szczegółowe oferty filja Będzin pod „Malarz”.

LOKALE

POKÓJ umeblowany do wynajęcia. Piłsudskiego 25. Peucker.

KUPNO i SPRZEDAŻ

ZAKŁAD fryzjerski mesko - damski w dobrym punkcie do sprzedania spowodu wyjazdu od zaraz. Sosnowiec. Sienkiewicza 7.

WAPNO

budowlane, I-go gatunku, wysokoprocen-towe, palone w piecach kregowych. Wapienniki „Brynica”, Czeladź, telefon 20. SKLEP spożywczy do sprzedania okaz-yjnie niedrogo z urządzeniem i towa-rem. Wiadomość w administracji.

ZGUBIONE DOKUMENTY

JOZEF MÓZG zgubił legitymację Ubez-pieczalni wydaną w Sosnowcu.

RÓŻNE

OŚWIADCZAMY niniejszem, że w piśmie naszym z dnia 10 stycznia 1935 roku wy-stosowanym do pana dyrektora Stanisła-wa Raźniewskiego nie mieliśmy na myśli ani pp. Juliana Mrozika, Teodora Głucha i Kaepa Tomali, albowiem przytoczone w niem zarzuty mogą dotyczyć innych osób, w żadnym zaś razie nie dotyczą ani pp. Mrozika, Głucha i p. Tomali, wobec czego wyrażamy pp. Mrozikowi, Głuchowi i Tomali nasze ubolewanie spowodu powstałego nieporozumienia i publicznie ich przepraszamy. Julian Czekalski i Piotr Spartałuk - Kozak.

Gruźlica płuc corocznie, nierobiąc różni-cy dla płeć, wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płuc-nych, bronchitów, grypy, uprzedzającego, męczącego kaszlu i t. p. stosuj pp. Le-karzy:

„BALSAM THIOCOLAN - AGE”

który ułatwiając wydzielanie się płwo-ciny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel.